

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 13 lipca 2015 r. powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) spółki jawnej z siedzibą w B. kwoty 271.803,29 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 71.227,19 złotych od dnia 3 października 2014 r. do dnia zapłaty, od kwoty 59.901,00 złotych od dnia 14 grudnia 2014 r. do dnia zapłaty, od kwoty 140.675,10 złotych od dnia 9 lutego 2015 r. do dnia zapłaty, oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka podała, że działając w ramach Konsorcjum firm z (...) sp. z o.o. zawarła z pozwaną umowę, na podstawie której zobowiązała się do wykonania przepompowni ścieków PS7 T., (...) W., (...) Ł., W50 W. realizowanych na rzecz Inwestora – Związku (...) z siedzibą w M.. Powódka wskazała, iż wykonała etapy I-III robót, co zostało potwierdzone podpisanymi przez reprezentantów stron protokołami odbioru danego etapu prac, a następnie wystawiła na rzecz pozwanej faktury vat na łączną kwotę 320.032,97 złotych, z czego pozwana uiszczała kwotę 48.229,68 złotych. Niniejszym pozwem powódka dochodzi tej właśnie kwoty wynikającej z wystawionych faktur vat, która nie została uiszczona przez pozwaną. Zdaniem powódki, powódka wywiązała się z łączącej strony umowy i wykonała na dzień złożenia pozwu etapy I-III prac określonych w umowie, co uprawnia ją do dochodzenia należnego wynagrodzenia.

Nakazem zapłaty z dnia 20 sierpnia 2015 r. wydanym w postępowaniu upominawczym referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Szczecinie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwana złożyła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana potwierdziła fakt zawarcia z powódką umowy nr (...) z dnia 2 stycznia 2014 r. na wykonanie przepompowni ścieków PS7 T., (...) W., (...) Ł., W50 W. realizowanych na rzecz Związku (...) z siedzibą w M.. Wskazała jednak, iż strony ustaliły, że Wykonawca umowy (Konsorcjum firm (...) sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o.) dostarczy pozwanej jako Zamawiającemu do dnia wystawienia pierwszej faktury bezwarunkową i nieodwołalną gwarancję bankową lub ubezpieczeniową na kwotę stanowiącą równowartość 10% wynagrodzenia brutto tytułem zabezpieczenia gwarancji dobrego wykonania umowy. Jednakże w związku z niedostarczeniem ww. gwarancji przez powódkę, pozwana uprawniona była do zatrzymania kwoty stanowiącej równowartość 10% wynagrodzenia umownego brutto z każdej faktury wystawionej przez powódkę, co przesądza o bezpodstawności żądania w dochodzonej kwocie. Pozwana podniosła również, iż nie wszystkie prace będące przedmiotem umowy zostały wykonane. Nadto, pozwana dodała, iż strona powodowa nie załączyła do pozwu żadnego dokumentu podpisanego przez Partnera Konsorcjum, mimo iż umowa łącząca strony wymaga, by protokoły odbioru danego etapu prac, będące podstawą wystawienia faktury częściowej, były podpisane przez Partnera Konsorcjum. Jednocześnie zdaniem pozwanej roszczenie powódki uznać należy za przedwczesne z uwagi na okoliczność, iż roboty, za które została wystawiona faktura Vat nr (...) z dnia 14 października 2014 r. oraz faktura Vat nr (...) z dnia 10 grudnia 2014 r., a także część robót wynikających z faktury Vat nr (...) z dnia 14 sierpnia 2014 r. nie zostały zatwierdzone przez Inżyniera i ujęte w przejściowych świadectwach płatności.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 2 lutego 2014 r. powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L., działająca w ramach Konsorcjum firm z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, zawarła z pozwaną (...) A. C., (...) spółką jawną umowę nr (...), na podstawie której powódka zobowiązała się do wykonania, dostawy, wyposażenia i uruchomienia na rzecz pozwanej przepompowni ścieków PS7 T., (...) W., (...) Ł., W50 W., realizowanych na rzecz Inwestora – Związku (...) z siedzibą w M. w ramach inwestycji pn. „Kanalizacja obszaru Parku Krajobrazowego P. i okolic; kontrakt IX –

Zlewnia Oczyszczalni (...) w S. – Zadanie 6 – Gmina M.”. Termin rozpoczęcia robót ustalono na dzień 2 stycznia 2014 r., zaś termin zakończenia robót ustalono na dzień 30 kwietnia 2014 r. (§1 ust. 3).

Wynagrodzenie ustalono na kwotę 372.702,30 zł brutto, płatne w 4 etapach, zgodnie z wymaganiami Harmonogramu (...) Zadania, stanowiącego załącznik nr 3 do umowy nr (...) z dnia 2 stycznia 2014 r (§4 ust. 1 i 2).

Strony umowy ustaliły, iż przedmiot umowy pozostawał własnością powódki do momentu zapłaty przez pozwaną spółkę całości zobowiązania wynikającego z umowy. W razie niewykonania przez pozwaną zobowiązań wynikających z umowy, w szczególności w razie braku zapłaty całości lub części wynagrodzenia, powódka zachowywała prawo demontażu dostarczonych urządzeń lub ich technologicznego odłączenia. Koszty powstałe w wyniku takich okoliczności obciążać miały pozwaną spółkę jako zamawiającego (§1 ust. 4).

Rozliczenie robót miało nastąpić na podstawie faktur częściowych i faktury końcowej. Podstawą do wystawienia częściowej faktury vat za wykonanie danego etapu prac były podpisane protokoły odbioru danego etapu prac, które ze strony Konsorcjum podpisywać miał (...) Konsorcjum. Natomiast podstawą do wystawienia końcowej faktury vat miał być obustronnie podpisany protokół stwierdzający wykonanie rzeczowego zakresu prac, po wykonaniu rozruchu przepompowni wraz z przekazaniem pozwanej kompletu aprobat technicznych i deklaracji zgodności pomp, armatury, wyposażenia, systemu automatyki i sterowania, kart gwarancyjnych oraz podręczników eksploatacji, konserwacji i napraw dla każdego dostarczanego urządzenia i instrukcji obsługi, eksploatacji i konserwacji dla całości wykonanego zadania, instrukcji stanowiskowych i planów konserwacji i przeglądów; protokołu z przeprowadzonego szkolenia dla pracowników eksploatatora (§4 ust. 4 i 5). Osobami uprawnionymi do podpisywania protokołów odbioru ze strony zamawiającego byli: kierownik robót G. M., majster budowy G. U., przedstawiciel firmy (...) U. D. (§8 ust. 6 pkt 2 i 3).

Strony ustaliły, iż termin płatności wyniesie 60 dni liczonych od daty wystawienia faktury Vat przez powódkę (§4 ust. 10).

W myśl §6 umowy, w celu zabezpieczenia ewentualnych roszczeń pozwanej z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy oraz roszczeń z tytułu gwarancji i rękojmi na wykonane roboty, powódka zobowiązała się dostarczyć pozwanej do dnia wystawienia pierwszej faktury Vat bezwarunkową, nieodwołalną i płatną na każde żądanie gwarancję bankową lub ubezpieczeniową, na kwotę stanowiącą równowartość 10% wynagrodzenia umownego brutto, z następującymi terminami ważności:

a) 100% wartości gwarancji ważne do zakończenia okresu 30 dni po dacie podpisania protokołu odbioru końcowego dla całości Kontraktu przez Inwestora;

b) 30% wartości gwarancji do zakończenia okresu 15 dni po dacie wygaśnięcia okresu gwarancji i rękojmi, który wynosi 36 miesięcy i liczony jest od daty odbioru końcowego podpisanego przez Zamawiającego i Inwestora. Treść gwarancji bankowej i ubezpieczeniowej winna być zaakceptowana przez Zamawiającego (§6 ust. 1 i 2).

W przypadku niedostarczenia gwarancji, o której mowa wyżej, pozwana miała prawo zatrzymać z każdej faktury Vat wystawionej przez powódkę kwotę stanowiącą równowartość 10% wynagrodzenia powódki brutto, tytułem zabezpieczenia gwarancji dobrego wykonania. Zatrzymana kwota zabezpieczenia miała zostać powódce zwrócona w następujący sposób:

a) 70% kwoty po dokonaniu bezusterkowego odbioru końcowego robót całości zadania objętego kontraktem, w terminie 30 dni od daty doręczenia pozwanej pisemnego wniosku powódki;

b) pozostałe 30% stanowić miało zabezpieczenie wykonania zobowiązań powódki w okresie rękojmi i gwarancji i miało zostać zwrócone powódce po zakończeniu okresu gwarancji i rękojmi, w terminie 15 dni od daty doręczenia pozwanej pisemnego wniosku powódki (§6 ust. 3 i 4).

Dowód: umowa nr (...) z dnia 2 stycznia 2014 r. (k. 21-58),

Powyższa umowa została zmieniona aneksem nr (...), na podstawie którego zmodyfikowano termin zakończenia prac, ustalając go na dzień 23 lipca 2014 r.

Dowód: aneks nr (...) do umowy nr (...) z dnia 30 kwietnia 2014 r. (k. 24), zeznania świadka M. W. (k. 197)

Powódka działała na gruncie przedmiotowej umowy jako zatwierdzony przez Inwestora – Związek (...) z siedzibą w M. – podwykonawca robót objętych Kontraktem IX – Zlewnia Oczyszczalni (...) w S. – Zadanie 6 – Gmina M..

Dowód: pismo z dnia 24 lipca 2013 r. zatwierdzające podwykonawcę (k. 95).

W dniu 12 maja 2014 r. powódka doręczyła pozwanej spółce gwarancję ubezpieczeniową należytego wykonania kontraktu z dnia 7 maja 2014 r. wystawioną przez (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł., zabezpieczającą roszczenie pozwanej w stosunku do powódki z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przez powódkę zobowiązania wynikającego z umowy nr (...) z dnia 2 stycznia 2014 r., opiewającą na kwotę 37.270,23 zł oraz ważną w okresie od dnia 7 maja 2014 r. do dnia 30 sierpnia 2014 r. oraz gwarancję ubezpieczeniową właściwego usunięcia wad i usterek z dnia 7 maja 2014 r. wystawioną przez (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł., zabezpieczającą roszczenie pozwanej w stosunku do powódki z tytułu rękojmi za wady oraz nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek, ujawnionych w okresie ważności gwarancji po podpisaniu protokołu zdawczo-odbiorczego, przez powódkę na zasadach określonych w umowie nr (...) z dnia 2 stycznia 2014 r., opiewającą na kwotę 11.181,07 zł oraz ważną w okresie od dnia 31 sierpnia 2014 r. do dnia 15 września 2017 r.

Dowód: gwarancja ubezpieczeniowa należytego wykonania kontraktu nr (...) z dnia 7 maja 2014 r. (k. 116-117), gwarancja ubezpieczeniowa właściwego usunięcia wad i usterek nr (...) (...) z dnia 7 maja 2014 r. (k. 118-119), potwierdzenie odbioru przesyłki (k. 120-121), częściowo zeznania świadka M. W. (k. 197)

Powódka wykonała zakres prac wskazanych w Harmonogramie (...) Zadania, stanowiącym załącznik nr 3 do umowy nr (...) z dnia 2 stycznia 2014 r., a określonych jako etap I – dostawa, montaż wyposażenia zbiornika, montaż na placu budowy; etap II – dostawa pomp zatapialnych; etap III – dostawa automatyki, zaś pozwana przystąpiła do ich odbioru kolejno 4 lipca 2014 r. oraz 3 grudnia 2014 r., o czym świadczą podpisane przez przedstawicieli stron: K. T. i R. T., jako przedstawicieli powódki oraz kierownika robót sanitarnych M. I. i kierownika budowy K. D., jako przedstawicieli pozwanego, protokoły odbioru poszczególnych etapów robót. Prace zostały przez powódkę wykonane prawidłowo.

Dowód: protokół częściowy zakończenia montażu wyposażenia przepompowni W50 z dnia 4 lipca 2014 r. (k. 60-61), protokół częściowy zakończenia montażu wyposażenia przepompowni (...) z dnia 4 lipca 2014 r. (k. 62-63), protokół dostawy przepompowni W50 z dnia 3 grudnia 2014 r. (k. 66-67), protokół dostawy przepompowni PS7 z dnia 3 grudnia 2014 r. (k. 68-69), protokół dostawy przepompowni (...) z dnia 3 grudnia 2014 r. (k. 70-71), protokół dostawy przepompowni (...) z dnia 3 grudnia 2014 r. (k. 72-73), zeznania świadka K. D. (k. 159-160), zeznania świadka M. I. (k. 196 verte – 197), częściowo zeznania M. J. (k. 197), zeznania świadka M. M. (k. 221), zeznania świadka Ł. Z. (k. 222),

W związku z wykonaniem poszczególnych etapów robót powódka wystawiła pozwanej następujące faktury Vat: (...) z dnia 14 sierpnia 2014 r. na łączną kwotę 93.258,60 zł, (...) z dnia 14 października 2014 r. na łączną kwotę 59.902,35 zł, (...) z dnia 10 grudnia 2014 r. na łączną kwotę 140.675,10 zł, (...) z dnia 18 lutego 2015 r. na kwotę 33.229,68 zł, oraz dwie faktury Vat korekty: nr (...) z dnia 19 grudnia 2014 r. na kwotę 1,35 zł oraz nr (...) z dnia 23 marca 2015 r. na kwotę 7.031,41 zł.

Dowód: faktura Vat nr (...) z dnia 14 sierpnia 2014 r. (k. 59), faktura Vat nr (...) z dnia 14 października 2014 r. (k. 64), faktura Vat nr (...) z dnia 10 grudnia 2014 r. (k. 65), faktura Vat nr (...)

z dnia 18 lutego 2015 r. (k. 75), faktura Vat nr (...) z dnia 19 grudnia 2014 r. (k. 79), faktura Vat nr (...) z dnia 23 marca 2015 r. (k. 76).

Powyższe faktury, dokumentujące należności powódki z tytułu wykonania poszczególnych etapów przedmiotu umowy z dnia 2 stycznia 2014 r., zostały ujęte w księgach rachunkowych pozwanej.

Bezsporne.

Pozwana uiściła na rzecz powódki wynagrodzenie umowne w łącznej kwocie 48.229,68 zł, na którą to kwotę składają się następujące wpłaty: 15.000,00 zł uiszczony dnia 8 stycznia 2015 r. tytułem zapłaty za fakturę nr Vat nr (...) z dnia 14 sierpnia 2014 r. oraz 33.229,68 zł tytułem zapłaty za fakturę Vat nr (...) z dnia 18 lutego 2015 r. uiszczony dnia 28 maja 2015 r.

Dowód: potwierdzenie przelewu bankowego (k. 77), potwierdzenie przelewu bankowego (k. 78).

W piśmie z dnia 9 czerwca 2015 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 271.803,29 zł wraz z ustawowymi odsetkami tytułem zapłaty wynagrodzenia umownego za zrealizowane przez powódkę etapy I-III prac.

Dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 9 czerwca 2015 r.

W związku z zakończeniem etapu III prac przewidzianych w Harmonogramie (...) Zadania stanowiącym załącznik nr 3 do umowy nr (...) z dnia 2 stycznia 2014 r. pozwana poinformowała powódkę o planowanej realizacji etapu IV prac, tj. rozruchu przepompowni (...) i W50.

Dowód: zawiadomienie o rozruchu z dnia 19 czerwca 2015 r.

W dniu 9 września 2015 r. Inwestor – Związek (...) z siedzibą w M., dokonał na rzecz powódki zapłaty kwoty 37.084,50 zł na poczet faktury Vat nr (...) z dnia 14 sierpnia 2014 r. Jednocześnie potrącona została również kwota w wysokości 10% wynagrodzenia za przedmiotowe roboty tytułem gwarancji i rękojmi.

Dowód: powiadomienie inżyniera kontraktu z dnia 7 września 2015 r. (k. 113), potwierdzenie przelewu bankowego (k. 114).

W związku z zakończeniem etapu IV prac wynikających z Harmonogramu (...), Zadania stanowiącego załącznik nr 3 do umowy nr (...) z dnia 2 stycznia 2014 r., tj. rozruchem przepompowni, strony w dniu 10 grudnia 2015 r. przystąpiły do odbioru końcowego prac, z którego sporządziły protokoły z wykonanych czynności rozruchowych, podpisane następnie przez: K. K. i kierownika budowy K. D. jako przedstawiciela pozwanej.

Dowód: protokół z wykonania czynności rozruchowych – przepompownia nr (...) (k. 149-151), protokół z wykonania czynności rozruchowych – przepompownia nr PS7 (k. 152-153), protokół z wykonania czynności rozruchowych – przepompownia nr (...) (k. 154-155), protokół z wykonania czynności rozruchowych – przepompownia nr W50 (k. 156-157), zeznania świadka K. D. (k. 159-161).

W dniu 2 lutego 2016 r. Inwestor – Związek (...) z siedzibą w Murowanej Gościnnej dokonał kolejnej zapłaty na rzecz powódki, w łącznej kwocie 73.283,29 zł na poczet faktur Vat nr: (...) z dnia 14 sierpnia 2014 r. (w kwocie 19.372,50 zł) oraz (...) z dnia 14 października 2014 r. (w kwocie 53.910,79 zł). Następnie w dniu 16 maja 2016 r. Inwestor - Związek (...) z siedzibą w M. dokonał zapłaty łącznej kwoty 132.051,92 zł tytułem faktur Vat nr: (...) z dnia 14 sierpnia 2014 r. (kwota 5444,33 zł) oraz (...) z dnia 10 grudnia 2014 r. (kwota 126.607,59 zł). Jednocześnie z tytułu obu wpłat potrącona została również kwota w wysokości 10% wynagrodzenia za przedmiotowe roboty tytułem gwarancji i rękojmi.

Dowód : pismo Inwestora z dnia 7 marca 2016 r., (k. 187-188), powiadomienie inżyniera kontraktu z dnia 2 lutego 2016 r. (k. 189), potwierdzenie przelewu bankowego (k. 190), pismo Inwestora z dnia

30 maja 2016 r. (k. 228-229), powiadomienie inżyniera kontraktu z dnia 13 maja 2016 r. (k. 230), potwierdzenie przelewu bankowego (k. 231).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo główne rozpoznane w granicach zakreślonych twierdzeniami pozwu oraz zarzutów i wywodów prezentowanych w toku procesu przez obie strony, na gruncie naprowadzonych dowodów okazało się w całości uzasadnione.

W niniejszym procesie powódka dochodziła zapłaty kwoty 271.803,29 zł, które to żądanie zostało w toku procesu ograniczone do kwoty 29.383,58 zł, tytułem wynagrodzenia przysługującego mu w związku z wykonaniem łączącej strony umowy nr (...) z dnia 2 stycznia 2014 r. Z określonego w §1 ust. 1 przedmiotu umowy i przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, że powódka zobowiązała się do wykonania, dostawy, wyposażenia i uruchomienia na rzecz pozwanej przepompowni ścieków: PS7 T., (...) W., (...) Ł. i W50 W., realizowanych w ramach inwestycji pn. „Kanalizacja obszaru Parku Krajobrazowego P. i okolic. Kontrakt IX - Zlewnia oczyszczalni ścieków w S. – Zadanie 6 – Gmina M.”. Do umowy załączono m.in. projekt wykonawczy i specyfikację techniczną, które stanowiły integralną część umowy. Z pewnością przedsięwzięcie realizowane na podstawie tej umowy było większych rozmiarów, o zindywidualizowanych właściwościach, zarówno fizycznych, jak i użytkowych, któremu towarzyszyło projektowanie i zinstytucjonalizowany nadzór (por. teza I wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2007 r., I CSK 51/07, Lex nr 334975). Powyższą umowę, będącą źródłem roszczenia powódki, z uwagi na zakres zleconych jej robót, należy ocenić więc jako umowę o roboty budowlane w rozumieniu art. 647 k.c.

Powódka na gruncie rozważanej sprawy wywodzi skutki prawne z faktu zawarcia umowy, która to umowa została przez powódkę wykonana, zaś pozwana nie uiszcza umówionego wynagrodzenia. Wobec tego zgodnie z art. 6 k.c. w zw. z art. 647 k.c. powódka zobowiązana była wykazać, że strony łączyła umowa, jej zakres oraz fakt wykonania zleconych w jej ramach czynności. W ocenie Sądu z powyższych obowiązków powódka się wywiązała.

Niesporny był fakt łączącej strony umowy z dnia 2 stycznia 2014 r., zmodyfikowanej jednym aneksem z dnia 30 kwietnia 2014 r., obowiązek powódki przedłożenia bezwarunkowej, nieodwołalnej, płatnej na pierwsze żądanie gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej na kwotę stanowiącą równowartość 10% wynagrodzenia powódki brutto, jak i uprawnienie pozwanej wynikające z treści § 6 ust. 3 do zatrzymywania kwoty stanowiącej równowartość 10% wynagrodzenia z każdej faktury wystawionej przez powódkę, aktualizujące się w sytuacji niedostarczenia przez powódkę gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej. Pozwana nie kwestionowała również faktu wykonania przez powódkę robót określonych jako etapy I-III w Harmonogramie (...) Zadania stanowiącego załącznik nr 3 do łączącej strony umowy.

Argumentując bezzasadność powództwa w sprzeczności od nakazu zapłaty pozwana wskazała, iż powódka nie wywiązała się z ciążącego na niej obowiązku umownego i nie przedłożyła gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, w związku z czym po stronie pozwanej zaktualizował się uprawnienie do zatrzymywania z każdej faktury wystawionej przez powódkę kwoty stanowiącej równowartość 10% wynagrodzenia brutto należnego powódce. Ponadto pozwana podniosła, iż protokoły odbioru częściowego, stanowiące podstawę do wystawienia faktury Vat przez powódkę, nie zostały podpisane przez upoważnione do tego osoby, a nadto prace wykonane przez powódkę nie zostały w pełni zatwierdzone przez Inżyniera i ujęte w przejściowych świadectwach płatności, co łącznie czyni roszczenie powódki przedwczesnym i bezpodstawnym.

W świetle powyższego istota sporu sprowadzała się do zbadania czy powódce przysługuje wymagalne roszczenie o zapłatę wynagrodzenia z tytułu wykonania częściowego przedmiotu umowy, a zatem czy istniały podstawy do wystawienia przez powódkę załączonych do pozwu faktur Vat oraz czy po stronie pozwanej zaktualizował się obowiązek zapłaty.

Zdaniem Sądu Okręgowego roszczenie o zapłatę wynagrodzenia należnego powódce za I – III etap w chwili wniesienia pozwu było wymagalne i uzasadnione. W świetle niekwestionowanej treści umowy oczywistym był fakt, iż

wynagrodzenie miało być wypłacane za poszczególne etapy prac, a nie jak to próbuje forsować pozwany dopiero po wykonaniu wszystkich prac. Każdy z trzech etapów prac został wykonany w sposób prawidłowy i bez zastrzeżeń. D. na to są podpisane protokoły odbioru poszczególnych etapów przez upoważnione do tego osoby ze strony pozwanego tj. K. D. – kierownika budowy lub M. I. – kierownika robót sanitarnych. Natomiast ze strony Konsorcjum protokoły podpisywali kierownik robót pozwanego – K. T. lub prezes zarządu Partnera Konsorcjum (...) (k. 60-61, 62-63, 66 – 67, 68-69, 70-71, 72-73). Treść podpisanych protokołów wynika, że prace zostały wykonane. Po wykonaniu tych prac (etap I – III) i podpisaniu protokołów odbioru zostały wystawione faktury vat przez powoda. Fakt wykonania prac oprócz dowodów z dokumentów potwierdziły też przeprowadzone dowody osobowe tj. zeznania świadków. Świadek K. D., który był kierownikiem budowy z ramienia pozwanego wyraźnie zeznał, że parce objęte protokołami dołączonymi do pozwu i okazany i świadkowi na rozprawie zostały wykonane. Wskazał, iż zakres prac powoda został wykonany. Potwierdził też, że był uprawniony do podpisywania protokołów, w tym protokołów okazanych mu przez Sąd. Zeznania świadka D. korelowały z zeznaniami świadka M. I., który również był kierownikiem budowy z ramienia pozwanego. Świadek M. I. zeznał, że poszczególne etapy prac były odbierane przez niego i przez kierownika budowy K. D.. Wskazał, iż jego podpisy na protokołach odbioru świadczą o tym, że prace zostały wykonane i odebrane przez Zamawiającego. Fakt, odbierania prac etapami i ich rozliczania etapami potwierdziła również świadek M. J.. Świadek wskazała, że w chwili kiedy składała zeznania były wykonywane rozruchy przepompowni, które są ostatnim etapem prac (IV etap nie dochodzony tym pozwem). Świadek nie zakwestionowała w żaden sposób okazanych jej protokołów odbiorów. Podobnie zeznawała świadek M. W., która potwierdziła rozliczanie prac etapami. Kluczowe okazały się także zeznania świadka M. M., który nadzorował inwestycję i potwierdził, iż powód wykonał wszystkie etapy prac, co potwierdziły podpisane protokoły odbiorów, w których nie wskazano zastrzeżeń. Również po odbiorze nie zgłoszono żadnych wad. Świadek Ł. Z. kierownik budowy z firmy (...) zeznał, że powód wykonał każdy etap prac, które zostały odebrane protokołami. Świadek podpisywał te protokoły z ramienia Konsorcjum. Powyższe zeznania świadków w całości korelują z przedstawionymi dowodami z dokumentów tj. protokołami odbiorów i fakturami vat co potwierdza, że powód wykonał prace, uzyskał stosowne dokumenty i tym samym przysługuje mu prawo do żądania umówionego wynagrodzenia, co wynika wprost z zapisów umowy. Wobec powyższego, nie budziło wątpliwości Sądu Okręgowego, że pozwany jako dłużnik wykonawcy (powoda) powinien po dokonaniu poszczególnych odbiorów (odbiorów etapowe) zapłacić umówione wynagrodzenie, czyli wykonać swoje zobowiązanie zgodnie z jego treścią, w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego (art. 354 § 1 k.c.). Zdaniem Sądu pozwany nie przedstawił żadnych uzasadnionych okoliczności, które zwalniałyby go z tego obowiązku. Brak zapłaty należy oceniać zatem w kategoriach nieudolnej próby wywikłania się obowiązku zapłaty powodowi należnego wynagrodzenia. Nieuzasadniona jest również argumentacja pozwanego sprowadzająca się do oczekiwania na protokół ostatecznego odbioru prac od pozwanego przez inwestora i tym samym uzależniająca wypłatę środków powodowi od tej czynności. Pozwany zdaje się nie zauważać, że jego obowiązkiem jest wykonanie umowy jaką zawarł z powodem. Z żadnego bowiem zapisu umowy łączącej strony nie wynika, że warunkiem zapłaty powodowi wynagrodzenia przez pozwanego jest sporządzenie protokołu odbioru prac pomiędzy inwestorem a pozwanym. Obowiązkiem pozwanego było zabezpieczenia środków finansowych na wypłatę wynagrodzenia należnego powodowi jako kontrahentowi pozwanego. Podkreślić należy, iż niedopuszczalnym byłoby zawarcie takiego postanowienia, które dopuszczałoby możliwość nieograniczonego w czasie odsunięcia terminu wymagalności roszczenia o zapłatę za wykonane prace tj. do czasu gdy takie wynagrodzenie otrzyma generalny wykonawca (pozwany) od inwestora. Mogłoby to bowiem doprowadzić do sytuacji, że generalny wykonawca nigdy nie otrzyma zapłaty od inwestora, a to z kolei oznaczałoby, że podwykonawca również nigdy nie zobaczy pieniędzy za wykonaną pracę. Zatem dla wymagalności roszczenia powoda o zapłatę wynagrodzenia wobec generalnego wykonawcy (pozwanego) nie mają znaczenia ustalenia dotyczące rozliczeń pomiędzy generalnym wykonawcą a inwestorem. W tym kontekście zarzut pozwanego, iż roboty, za które zostały wystawione faktury vat (...) nie zostały ujęte w przejściowych świadectwach płatności przez inżyniera z ramienia inwestora jawi się jako nieuzasadniony.

Reasumując, wskazać należy, iż żądanie zapłaty wynagrodzenia za wykonane prace (etap I – III) jest wymagalne i w pełni uzasadnione.

Za chybiony należy, uznać zarzut pozwanego uprawniający go rzekomo do odmowy wypłaty pełnego wynagrodzenia powodowi z powodu braku gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu jak i gwarancji ubezpieczeniowej właściwego usunięcia wad i usterek. Jak wynika z umowy łączącej strony (§ 6 umowy), w celu zabezpieczenia ewentualnych roszczeń pozwanej z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy oraz roszczeń z tytułu gwarancji i rękojmi na wykonane roboty, powódka zobowiązała się dostarczyć pozwanej do dnia wystawienia pierwszej faktury Vat bezwarunkową, nieodwoalną i płatną na każde żądanie gwarancję bankową lub ubezpieczeniową, na kwotę stanowiącą równowartość 10% wynagrodzenia umownego brutto, z następującymi terminami ważności:

a) 100% wartości gwarancji ważne do zakończenia okresu 30 dni po dacie podpisania protokołu odbioru końcowego dla całości Kontraktu przez Inwestora;

b) 30% wartości gwarancji do zakończenia okresu 15 dni po dacie wygaśnięcia okresu gwarancji i rękojmi, który wynosi 36 miesięcy i liczony jest od daty odbioru końcowego podpisanego przez Zamawiającego i Inwestora.

W przypadku niedostarczenia gwarancji, o której mowa wyżej, pozwana miała prawo zatrzymać z każdej faktury Vat wystawionej przez powódkę kwotę stanowiącą równowartość 10% wynagrodzenia powódki brutto, tytułem zabezpieczenia gwarancji dobrego wykonania. Zatrzymana kwota zabezpieczenia miała zostać powódce zwrócona w następujący sposób:

a) 70% kwoty po dokonaniu bezusterkowego odbioru końcowego robót całości zadania objętego kontraktem, w terminie 30 dni od daty doręczenia pozwanej pisemnego wniosku powódki;

b) pozostałe 30% stanowić miało zabezpieczenie wykonania zobowiązań powódki w okresie rękojmi i gwarancji i miało zostać zwrócone powódce po zakończeniu okresu gwarancji i rękojmi, w terminie 15 dni od daty doręczenia pozwanej pisemnego wniosku powódki (§6 ust. 3 i 4).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany podniósł, że powód nie przedstawił wymaganych gwarancji, co z kolei powoduje, że pozwany był uprawniony do zatrzymania z każdej faktury wystawionej przez powoda 10 % wynagrodzenia określonego § 4 ustęp 1 umowy i tym samym uznał, że żądanie pozwu jest bezzasadne. Tymczasem z materiału dowodowego wynika odmiennie ustalenie potwierdzające, że w dniu 12 maja 2014 r. powódka doręczyła pozwanej spółce gwarancję ubezpieczeniową należytego wykonania kontraktu z dnia 7 maja 2014 r. wystawioną przez (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł., zabezpieczającą roszczenie pozwanej w stosunku do powódki z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przez powódkę zobowiązania wynikającego z umowy nr (...) z dnia 2 stycznia 2014 r., opiewającą na kwotę 37.270,23 zł oraz ważną w okresie od dnia 7 maja 2014 r. do dnia 30 sierpnia 2014 r. oraz gwarancję ubezpieczeniową właściwego usunięcia wad i usterek z dnia 7 maja 2014 r. wystawioną przez (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł., zabezpieczającą roszczenie pozwanej w stosunku do powódki z tytułu rękojmi za wady oraz nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek, ujawnionych w okresie ważności gwarancji po podpisaniu protokołu zdawczo-odbiorczego, przez powódkę na zasadach określonych w umowie nr (...) z dnia 2 stycznia 2014 r., opiewającą na kwotę 11.181,07 zł oraz ważną w okresie od dnia 31 sierpnia 2014 r. do dnia 15 września 2017 r. (k. 116 – 121).

Wobec powyższego stwierdzić należało, iż również ten zarzut przeciwko żądaniu pozwu należało uznać za chybiony.

Reasumując wskazać należy, iż zgodnie z postanowieniami umowy pozwanemu należało się wynagrodzenie po wykonaniu poszczególnych etapów prac odebranych protokołami odbiorów i po wystawieniu faktur vat doręczonych pozwanemu (§ 4 umowy).

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał żądanie pozwu za uzasadnione w całości w zakresie w jakim powód podtrzymał powództwo, o czym orzeczono w punkcie I wyroku.

Roszczenie w zakresie zasądzenia odsetek od należności głównej również uznać należało za zasadne. Zgodnie z przepisem art. 481 § 1 kc, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, na żądanie wierzyciela, obowiązany jest do zapłaty odsetek za czas opóźnienia, chociażby wierzyciel nie poniósł żadnej szkody, a opóźnienie nastąpiło bez winy dłużnika. Zgodnie zaś z § 2 jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była w umowie oznaczona, wierzycielowi należą się odsetki ustawowe. Rodzaj odsetek został przez strony umownie ustalony, w § 4 ust. 8 wskazano, iż w przypadku niedotrzymania terminów płatności wykonawca ma prawo do naliczenia odsetek ustawowych. Pozwany nie kwestionował terminów zapłaty wskazanych na fakturach jednak ich nie dotrzymał. Zatem od dnia następnego po upływie terminu płatności wskazanego na fakturze pozwany pozostawał w opóźnieniu, co do poszczególnych płatności.

Wobec faktu, iż w toku procesu doszło do częściowego zaspokojenia żądania objętego pozwem przez inwestora, powód cofnął częściowo pozew w zakresie w jakim jego roszczenia dotyczące zapłaty wynagrodzenia zostało spełnione. Zdaniem Sądu w rozpoznawanej sprawie cofnięcie pozwu nie narusza treści art. 203 § 4 k.p.c. wobec czego na podstawie art. art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c. orzeczono jak w punkcie II wyroku.

Ustalenia faktyczne Sąd poczynił na podstawie niekwestionowanych wzajemnie dowodów z dokumentów oraz na podstawie zeznań świadków, które to zeznania wzajemnie ze sobą korelowały i znajdowały odzwierciedlenie w materiale dowodowym z dokumentów, w szczególności w kwestii prawidłowej realizacji robót, które zostały odebrane przez pozwanego oraz w kwestii sposobu odbioru prac i osób uprawnionych do dokonywania tych odbiorów. Sąd pominął dowód z przesłuchania świadka M. P. albowiem, pozwany nie wykonał zarządzenia w określonym terminie 30 dni i nie podał adresu świadka. Adres został podany dopiero po trzech miesiącach i w konsekwencji przesłuchanie świadka musiałoby skutkować ponownym odroczeniem terminu rozprawy, co spowodowałoby niczym nie uzasadnione przewleczenie postępowania. Sąd Pominął też dowód z przesłuchania reprezentantów pozwanego w charakterze strony z uwagi na nieusprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawie w dniu 12 września 2016 roku.

Kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu oraz faktem, że powódka wygrała sprawę w całości, Sąd Okręgowy orzekając w oparciu o treść art. 98 § 1 k.p.c. zasądził w punkcie 3 wyroku od pozwanej kwotę 20 791 zł tytułem kosztów procesu. Na koszty te złożyły się: opłata sądowa od pozwu w kwocie 13 591 zł, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 7 200 zł określone w oparciu o § 6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Sygn. akt VIII GC 403/15

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)